

Det Europæiske Fællesskab og Den Europæiske Union.

Umiddelbart anvendelige traktatbestemmelser vil forsat vedrøre det hidtidige søjle 1-samarbejde og Euratom-traktaten. Bestemmelserne om samarbejdet om strafferet og politi, der med Lissabon-traktaten overføres til det hidtidige søjle 1-samarbejde, vil også kunne være umiddelbart anvendelige. Det følger af lovforslagets § 2, nr. 5, at traktatbestemmelser, der er omfattet af henholdsvis det retlige forbehold og euroforbeholdet, ikke sættes i kraft i Danmark, uanset om bestemmelserne efter EU-retten anses for at være umiddelbart anvendelige i medlemsstaternes retsorden.

Det bemærkes, at henvisningerne til »Fællesskaberne« og »De europæiske Fællesskabers Tidende« i § 3, stk. 2, ikke foreslås ændret, da betegnelserne historisk set er korrekte.

Til nr. 4

Med Danmarks indtræden i det daværende EF i 1973 blev EØF-traktaten og de øvrige fællesskabs-traktater optaget som bilag til tiltrædelsesloven.

Det foreslås, at nr. 1 og 9 vedrørende traktaten om oprettelse af Det europæiske Kul- og Stålfællesskab udgår af opregningen, idet denne traktat udløb i 2001.

Til nr. 5

Det foreslås, at Lissabon-traktaten tilføjes som nummer 14 på listen over grundlæggende traktater i tiltrædelseslovens § 4.

§ 4 fastsætter, at tiltrædelseslovens §§ 2 og 3 finder anvendelse på de traktater mv., der er angivet i § 4. Lissabon-traktaten bliver dermed en af de traktater, som bestemmelserne i tiltrædelseslovens §§ 2 og 3 finder anvendelse på. Efter § 2 kan beføjelser, som efter grundloven tilkommer rigets myndigheder, udøves af Den Europæiske Unions institutioner i det omfang, det er fastsat i de traktater mv., der er nævnt i § 4.

Efter § 3 sættes bestemmelserne i de i § 4 nævnte traktater mv. i kraft i Danmark i det omfang, de efter EU-retten er umiddelbart anvendelige i Danmark. Henvisningen til § 3 indebærer, at bestemmelser i Lissabon-traktaten, som efter EU-retten måtte være umiddelbart anvendelige, sættes i kraft i Danmark, bortset fra de forbeholdsbemærkede bestemmelser, der er omfattet af det retlige forbehold og euro-forbeholdet.

Henvisningen i lovens § 4 til § 2 indebærer, at de traktater mv., der er optaget i § 4, også angiver hvilke beføjelser, der overlades efter lovens § 2. Uanset, at en henvisning til Lissabon-traktaten i relation til fastlæggelsen af omfanget af de overladte beføjelser ikke er

nødvendig ud fra en forfatningsretlig betragtning, sikres det dog ved optagelsen af Lissabon-traktaten i § 4 også, at der ikke opstår unødigt tvivl om, at EU også med virkning for Danmark kan udøve de beføjelser, som er beskrevet i de grundlæggende – allerede tiltrådte – traktater, således som de affattes ved Lissabon-traktaten.

Der er alene tale om en praktisk og teknisk begrundet henvisning. Dette beror på, at der ikke med Lissabon-traktaten overlades yderligere beføjelser til Unionen, jf. pkt. 1 i de almindelige bemærkninger og Justitsministeriets redegørelse af 4. december 2007 for visse forfatningsretlige spørgsmål i forbindelse med Danmarks ratifikation af Lissabon-traktaten, og at der derfor ikke er tale om et lovforslag omfattet af grundlovens § 20. Det tilføjes i den forbindelse, at en tilsvarende lovgivningsteknik blev anvendt ved gennemførelsen af Nice-traktaten i 2000. Her var der heller ikke tale om anvendelse af grundlovens § 20.

Som det fremgår af forslaget til § 4 nr. 14, er der to elementer i Lissabon-traktaten, som tiltrædelseslovens §§ 2 og 3 ikke finder anvendelse på. Det drejer sig om bestemmelser, der er omfattet af henholdsvis det retlige forbehold og euro-forbeholdet. Som det fremgår af bestemmelsen, omfatter det retlige forbehold ikke den del af visumpolitikken, som i dag er omfattet af bestemmelsen i EF-traktatens artikel 62, stk. 2, nr. b i) og iii), og som siden Maastricht-traktatens ikrafttræden har været undtaget fra det danske forbehold.

Det er for så vidt ikke nødvendigt at opregne de to undtagelser i lovtæksten. Det følger nemlig af det samlede traktatkompleks, som det nærmere er beskrevet ovenfor under pkt. 3 i de almindelige bemærkninger, at de pågældende traktatbestemmelser ikke gælder, og at Unionen ikke har beføjelser i relation til Danmark på forbeholdsområderne. Regeringen har imidlertid fundet det rigtigst og i overensstemmelse med praksis, at de nævnte forhold anføres udtrykkeligt i selve loven.

Til nr. 6

Det foreslås, at henvisningen i § 5 til »Fællesskabernes regler« ændres til »Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Atomenergifællesskabs regler« i lyset af Lissabon-traktatens sammenslutning af Det Europæiske Fællesskab med Unionen. Da Det Europæiske Atomenergifællesskab har sine egne selvstændige regler, som tidligere var omfattet af udtrykket »Fællesskabernes regler«, foreslås det desuden, at der indføres en specifik henvisning til Euratom-reglerne.